

[Simonsen.]

foreslår fra regeringens side, er betingelsen for medindflydelse. Skulle den kollektive ejendomsret være betingelsen herfor, ja, da havde vi i dag en udbygget medbestemmelse og medindflydelse i alle vore offentlige virksomheder, i kooperative selskaber osv. Er det da tilfældet? Nej, i mange tilfælde møder vi måske mere progressive tendenser i retning af medbestemmelse i den private sektor, end man i virkeligheden gør det i den offentlige.

Medbestemmelse og medindflydelse er for os noget centralt, og det har vi understreget i forbindelse med det forslag, som vi fremsatte herom i forrige folketingssamling. Vi tror til gengæld ikke, at nærdemokratiet kan gennemføres bare i et snuptag. Det må udvikle sig i takt med den menneskelige tilpasningsevne, nøjagtig som tilfældet jo har været omkring det politiske demokrati. Det er ikke mindst gennem uddannelse, at denne modningsproces finder sted.

Hvad angår udbredelse af ejendomsretten, er formålet for os først og fremmest herigennem at kunne bidrage til den enkeltes frihed og selvstændighed som person. Vi tror, at såvel storkapitalisme som statskapitalisme rummer en fare for det politiske demokrati og for individet. For en ordens skyld vælger regeringen begge fremgangsmåder.

Vi ønsker at betragte ejendomsretsbegrebet i bred forstand og ikke isoleret i forhold til de private produktionsvirksomheder. Paradoksalt er det, at regeringen gør spørgsmålet om ejendomsret til virksomheder til et kardinalpunkt, mens man samtidig i virkeligheden torpederer det på andre punkter, f.eks. på boligområdet. Men det er måske netop her, vi ser regeringens hensigter.

Vi møder det samme paradoks, når der er tale om privat opsparing; her ser vi også regeringen lægge en række af disse ordninger for had. Vi så det senest med ophævelsen af boligopsparingsordningen. Jeg vil gerne understrege, at hvis man kunne give det tilbud til lønmodtagerne i form af skattebezugstigelser, som regeringen jo i virkeligheden er nødsaget til at ledsage sit eget forslag med, ja, så ville vi have mulighed for at få mange lønmodtagere til at spare op privat. Vi har stillet forslag i denne retning for to år siden. Det afviste regeringen med den sædvanlige argumentation om den tunge ende,

men i virkeligheden anvender man nu selv princippet. Vi mener, det vil være væsentlig mere gavnligt, at der nu gennem den større medbestemmelse, ikke mindst ved den ændring, der er sket i aktieselskabsloven, bliver mulighed for, at der kan udvikle sig nye systemer for ejendomsret ude omkring i virksomhederne, men en individuel ejendomsret.

Vi mener også, der må kunne findes nyere systemer, og det var på denne baggrund, vi under den forrige førstebehandling fremsatte et forslag til dagsorden om nedsættelse af en kommission med repræsentation af de involverede parter, som skulle finde frem til nye metoder og systemer, der inden for grundlovens rammer kunne føre til udbredelse af ejendomsretten. Vi har med glæde kunnet konstatere, at dette synspunkt også har vundet gehør i andre partier i sommerens løb. Der kan efter vores opfattelse nås betydelige resultater ad denne vej.

Følger man regeringens forslag, vil det bringe det eksisterende samfund ud i et uoverskueligt eksperiment — det samfund, der har givet os en velstand og en fordeling heraf som få steder i verden.

For den enkelte lønmodtager er emner som tryghed og bedre arbejdsmiljø af langt større interesse og betydning end forøgelse af organisationernes magt. Det er derfor absolut nødvendigt, at vælgerne får lejlighed til at udtale sig om regeringens forslag enten i form af en folkeafstemning eller i form af et folketingsvalg. Lad dette ske snarest muligt, så den debat om ejendomsret og medbestemmelse, som regeringen har kompromitteret totalt gennem sit forslag, kan komme ind i et leje, der er i overensstemmelse med størstedelen af befolkningens ønsker.

Vi ønsker ikke at eksperimentere med det erhvervsliv, der har været så stærkt medvirkende til at skabe grundlag for vor velstand, et eksperiment, der vil få negativ virkning på de fremtidige investeringer og på lysten til at sætte nyt i gang og dermed i virkeligheden også negativ virkning med hensyn til vore arbejdspladser fortsatte eksistens og til trygheden og trivselen på disse.

Enggaard: Siden folketinget første gang havde debat om disse forslag den 13. februar i år, er der vel egentlig ikke sket de helt